

Ministrica Rifelj na IJS: jedrska varnost temelji na domačem znanju

3.9.2026 - | gov.si

Ministrica za okolje in prostor mag. Polona Rifelj je z državnim sekretarjem Petrom Lovšinom obiskala Reaktorski infrastrukturni center Instituta Jožef Stefan. Vodstvo instituta je predstavilo delovanje raziskovalnega reaktorja TRIGA Mark II ter vlogo IJS pri raziskavah, izobraževanju in zagotavljanju strokovne podpore na področju jedrske in sevalne varnosti.

Raziskovalni reaktor TRIGA Mark II obratuje od leta 1966 in je **najstarejši jedrski objekt v Sloveniji**. V šestih desetletjih je postal ključna nacionalna infrastruktura za raziskovalno delo ter izobraževanje in usposabljanje jedrskih strokovnjakov. Na njem se je izobraževal pomemben del strokovnjakov, ki danes delujejo v slovenski jedrski industriji, raziskovalnih in izobraževalnih ustanovah ter državnih organih.

»Jedrska varnost ni odvisna samo od tehnologije, ampak predvsem od znanja, izkušenj in neodvisne strokovne presoje. Slovenija mora zato pravočasno vlagati v raziskovalno infrastrukturo in ljudi, ki bodo to znanje razvijali ter prenašali na prihodnje generacije,« je poudarila ministrica.

IJS je največja slovenska ustanova za strokovno-tehnično podporo na področju jedrske in sevalne varnosti. Kot pooblaščen izvedenec sodeluje pri strokovnih presojah in varnostnih analizah ter zagotavlja podporo Upravi Republike Slovenije za jedrsko varnost. Izvaja tudi monitoring radioaktivnosti v okolju, njegova enota mobilnega laboratorija ELME pa je vključena v sistem zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči.

Obstoječi reaktor je ustrezno vzdrževan in varen, njegovo obratovanje pa je predvideno do leta 2043. Zaradi njegove starosti mora Slovenija pravočasno odgovoriti na vprašanje dolgoročne prihodnosti raziskovalnih zmogljivosti. IJS zato pripravlja študijo izvedljivosti nove reaktorske infrastrukture. Med obravnavanimi možnostmi sta reaktor ničelne moči za izobraževanje in raziskovalni reaktor moči do deset megavatov.

Pri nadaljnjih odločitvah bo treba celovito presoditi tehnično izvedljivost, financiranje, prostorsko umestitev ter zahteve jedrske in sevalne varnosti. Morebitna nova jedrska objekta bi zahtevala tudi pripravo državnega prostorskega načrta ter sodelovanje ministrstva in Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost.

Posebna pozornost je bila namenjena kadrovskim zmogljivostim. IJS bo imel pomembno vlogo pri zagotavljanju neodvisne strokovne podpore morebitnemu projektu JEK2, sedanje zmogljivosti pa ne zadoščajo za vse pričakovane dodatne naloge. Potrebe po raziskovalcih, inženirjih in drugih strokovnjakih je zato treba opredeliti dovolj zgodaj.

»Razvoj infrastrukture in razvoj kadrov morata potekati skupaj. Le tako bo Slovenija dolgoročno ohranila neodvisno strokovno znanje in visoko raven jedrske varnosti,« je ob zaključku obiska poudarila ministrica.

<https://www.gov.si/novice/2026-09-03-ministrica-rifelj-na-ijs-jedrska-varnost-temelji-na-domacem-zna>

